



Saltdal kommune
MØTEBOK

Arkiv: V50
Saksbehandler: Cedolf Baraa
Dato: 28.03.2006

Høring av forslag til endring av lov 15. juni nr 75 om veterinær og annet dyrehelsepersonell

SAKSGANG:				
R.f.	Utvalg	Arkivsaksnr.	Møtedato	Utvalgssak
1	FORMANNSKAPET	06/00471-2	03.04.06	046/06

Sign: Elvén 05.04.06	Utskrift sendt til: Det Kongelige Landbruks- og Matdepartement	Landbruks- og matdep.
		Saksnr.: 2006-143 Doknr.: 18
		Mottatt: 6 APR 2006 MP/SDO
		Saksben.: Ark.: 713
		Kopi: AVSnr.:

Foreliggende dokumenter:
Høringsforslag, datert 15.02.06.

Sakens bakgrunn:

Orientering om høringsforslaget.

Høringsforslaget tar for seg den planlagte etablering av kommunalt ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på dyrehelsepersonell og samtidig blir det kommunene som får ansvar for klinisk veterinærsvakt.

Etter ovennevnte lov § 1 annet ledd er det i dag staten som har det overordnede ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste. Det Kongelige Landbruks- og Matdepartement ønsker at kommunene fra 2007 skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjeneste fra dyrehelsepersonell. Departementet foreslår at § 1 annet ledd oppheves. Samtidig foreslås det en ny bestemmelse i § 3 a om kommunens ansvar.

Lovens § 26 om klinisk vakt regulerer dagens ordning der staten har ansvaret og gir samtidig bestemmelser for forhandlingene med yrkesorganisasjonene. Denne type lovregulering bør ikke videreføres overfor kommunene og § 26 foreslås derfor opphevet.

Høringsnotatet sier at det økonomiske grunnlaget for klinisk veterinærtjeneste er svekket i deler av Norge. Klinisk veterinærtjenester er tjenesteyting fra selvstendig næringsdrivende veterinær til dyreeier. Her nevnes det strukturendringer og økonomiske forhold i landbruket, forbedret dyrehelse og bortfall av distriktsveterinærordningen og reduksjon av kommunale ordninger, driftstilskudd m.m. Svekket økonomisk grunnlag for klinisk veterinærtjeneste gjør det mindre attraktivt for veterinærer å etablere seg i distriktene. Dette fører til mindre innsats på forebyggende helsearbeid og dårlig beredskap mot alvorlige smittsomme dyresykdommer. Dette igjen kan i neste omgang gi svekket grunnlag for husdyrhold.

Landbruksdepartementet oppnevnte i mars 2004 et utvalg, Sagelvmo-utvalget, som skulle vurdere veterinærtjenesten. Konklusjonen og tilrådingen fra utvalget var følgende:
"Utvalget mener at de utfordringer en står overfor med hensyn til å få en tilfredsstillende veterinærdekning i alle deler av landet kan løses ved at tilgang på klinisk veterinærtjenester

SAKSGANG:				
R.f.	Utvalg	Arkivsaksnr.	Møtedato	Utvalgssak
1	FORMANNSKAPET	06/00471-2	03.04.06	046/06

gjøres til et kommunalt ansvar. Utvalget tilrår derfor at kommunene gis ansvar for at det finnes en tilfredsstillende veterinærdekning. Utvalget mener det i den sammenheng vil være nødvendig at også det statlige ansvaret for den kliniske veterinærvakten legges til kommunal sektor.”

Staten har i dag et ansvar for å organisere og finansiere klinisk veterinær vakt på kveld, natt og i helger og høytider. I dag er det både en klinisk veterinær vakt og en spesialvakt for kjæledyr. Flertallet i utvalget anbefalte at den kliniske veterinærvakten bør styrkes i forhold til dagens nivå, og at det heretter kun bør være en ordning for klinisk veterinær vakt. Departementet har på grunnlag av utvalgets anbefaling sagt opp avtalen om spesialvakt for kjæledyr. Det vil derfor kun være en generell klinisk vaktordning som tar hånd om både dyr i landbruket samt hobby- og kjæledyr.

Ansvar for tiltak mot smittsomme dyresykdommer og oppfølging av dyrevernsaker følger av annet lovverk (matlov og dyrevernsloven). Forvaltningen av disse oppgavene omfattes ikke av den foreslåtte ansvarsoverføringen, og vil fortsatt bli ivaretatt av Mattilsynet. Veterinærer har en generell plikt til å rapportere om smittsomme sykdommer som de kommer over i sitt virke, til mattilsynet. Muligheten for å få tak i veterinær er i så måte av betydning for beredskapen mot alvorlige smittsomme dyresykdommer.

Endringsforslaget innebærer at ansvar for nødvendig tiltak for tilgjengelighet av tjenester for dyrehelsepersonell (i dag i praksis klinisk veterinærtjeneste) legges til kommunal sektor og omfatter hele landet.

Sagelvmo-utvalget skrev følgende om lokal tilpassing og interkommunalt samarbeid: ”Arbeidsgruppen mener de enkelte kommunene vil være de beste til å vurdere hvordan tilfredsstillende klinisk veterinærdekning skal opprettholdes i området. Arbeidsgruppen mener derfor at kommunene bør gis stor frihet i hvordan de velger å benytte de økonomiske midlene som stilles til rådighet. Eksempelvis kan det tenkes tilsatt kommuneveterinær i hele eller delte stillinger i noen kommuner, mens andre kommuner ser det som mest hensiktsmessig å yte driftstilskudd til veterinærer i området. I tråd med de eksisterende veterinærområder bør de respektive kommuner oppfordres til et utstrakt interkommunalt samarbeid for å best mulig utnytte de økonomiske ressurser som gjøres tilgjengelig for klinisk veterinærtjenester.”

Det nye lovforslaget:

§ 1 annet ledd .

Oppheves.

Ny § 3a. Kommunens ansvar.

Kommunen skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell.

Gjeldende rett.

I nåværende annet ledd i formålsparagrafen (§ 1) står det at staten har det overordnede ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste. Staten har i praksis fulgt opp ansvaret ved å organisere klinisk veterinær vakt i alle deler av landet. I tillegg har staten gjennom Mattilsynet ansvar for forvaltning av offentlige bestemmelser vedrørende dyrehelse og dyrevelferd, men slike tiltak er regulert i annen lovgiving.

SAKSGANG:				
R.f.	Utvalg	Arkivsaksnr.	Møtedato	Utvalgssak
1	FORMANNSKAPET	06/00471-2	03.04.06	046/06

Statens ansvar etter formålsparagrafen ligger på et overordnet plan og medfører ikke detaljansvar eller direkte ansvar for veterinærdekningen i et enkelt område av landet. Staten har heller ikke ansvar for enkeltsaker. Statens ansvar i formålsparagrafen annet ledd er derfor i første rekke blitt knyttet til den landsdekkende kliniske vaktordningen som er regulert i lovens § 26.

Departementets forslag.

Forslaget om å oppheve § 1 annet ledd og fastsette ny § 3a, innebærer at statens ansvar blir overført kommunene. De vil få ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. Kommunen får et utvidet ansvar i forhold til det ansvaret staten har i dag i og med at det ikke blir omtalt som et overordnet ansvar. Ansvaret blir mer direkte ved at det blir knyttet til en plikt for kommunen til å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. De økonomiske og administrative konsekvenser av bestemmelsen for kommunene er nærmere omtalt i pkt. 4. Hvordan kommunens skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, vil være opp til de enkelte kommunene å bestemme. Videre vil det være opp til kommunen å vurdere hva som er en tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. Her må det tas hensyn til forsvarlig reiseavstand/reisetid for å kunne betjene brukernes behov for kvalifisert bistand fra dyrehelsepersonell.

For at det skal kunne være en tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, må tjenesten også omfatte en døgntilgang på en slik tjeneste. Det vises til at næringskomiteen i Inst. S.nr. 180 (2004-2005) bl.a. uttalte at: "Den kliniske veterinærvakten er samfunnets sikkerhetsnett for å sikre at det er tilgang på veterinærtjenester. For bønder er det helt grunnleggende at dyr kan få behandling innen rimelig tid og dermed unngå unødvendig lidelse." Det legges derfor opp til at kommunens ansvar for å sikre døgntilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell normalt må ivaretas gjennom en organisert vaktordning.

Ved at kommune får ansvar på dette området, legges ansvaret nær brukerne og de faktiske behovene. De lokale behovene bør dermed kunne bli løst på en god måte ut fra de stedlige forholdene. Lovforslaget gir ikke noe pålegg om at den enkelte kommune skal sørge for en tilfredsstillende dyrehelsetjeneste på egenhånd.

§ 26 *Om kliniske vakt oppheves.*

Gjeldende rett:

Gjeldende dyrehelsepersonell pålegger staten en plikt til å etablere klinisk vakt for dyrehelsepersonell i alle deler av landet. Departementet er forpliktet til å inngå avtale med yrkesorganisasjonene etter forhandlinger om organisering og gjennomføring av vaktene samt om godtgjøring/tilskudd for deltakelse.

Som hovedregel skal vakt deltakelse baseres på frivillighet, men loven gir også anledning til å pålegge veterinærer å delta i vaktordningen på det stedet de utfører sin virksomhet dersom en ikke har fått tilstrekkelig personell til å gå frivillig inn i vaktordningen.

Etter dyrehelsepersonelloven gir hjemmel til å pålegge dyrehelsepersonell å delta i vaktordningen, mente næringskomiteens flertall ved behandling av lovproposisjonen i Inst. O.nr. 119 (2000-2001), jfr. Ot.prp. nr. 52 (2000-2001) at "aktuelle yrkesorganisasjoner må ha

SAKSGANG:				
R.f.	Utvalg	Arkivsaksnr.	Møtedato	Utvalgssak
1	FORMANNSKAPET	06/00471-2	03.04.06	046/06

innflytelse på både størrelse på godtgjørelsestilskudd, fordeling av og vilkår for utbetaling. Hvis utøver innenfor dyrehelsetjenesten skulle kunne bli pålagt vakter med en kompensasjon som er bestemt uten rett til å forhandle, kan dette påvirke dyrehelsepersonellens valg av bo og arbeidssted.”

Departementets forslag:

Moderniseringsdepartementet har vurdert konkurransebegrensende offentlige reguleringer inne frie yrker, deriblant veterinærene. Etter denne gjennomgangen tilrår Moderniseringsdepartementet at landbruks- og matdepartementet tar initiativ til å endre dyrehelsepersonelloven § 26. De foreslår at bestemmelsen endres slik at veterinærene gjennom Den norske veterinærforening mister den vetorett de i praksis er gitt gjennom forhandlingene med staten.

Departementet foreslår at det ikke lenger lovfestes en hjemmel til å pålegge veterinærer plikt til å delta i vaktordningen. I den grad kommunene vurderer det som nødvendig å sikre at veterinærer vil delta i en vaktordning, kan dette mer hensiktsmessig løses ved at dette avtales mellom kommunen og aktuelt personell.

Økonomiske og administrative konsekvenser.

Nytt lovbestemt ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell:

Dyrehelsepersonellet (veterinærene) yter sine tjenester til brukerne som selvstendig næringsdrivende, slik at betaling for de konkrete tjenestene som blir ytt er et forhold mellom dyrehelsepersonellet og brukeren. For å utjevne kostnadene mellom husdyrbrukere som benytter veterinærtjenester, er det i jordbruksavtalen etablert en tilskuddsordning for reiseutgifter/skyssgodtgjørelse.

De økonomiske og administrative kostnadene for kommunene av det nye lovpålagte ansvaret er derfor knyttet til de tiltakene som må iverksettes for å sørge for tilgjengelighet av de aktuelle tjenestene for brukerne. Sagelvmo-utvalget viser til at kommunene allerede brukte ca. 5-10 mill kr. til ulike tiltak for å sikre tilgang på kliniske veterinærtjenester. Departementet regner med at det vil bli behov for en viss økonomisk styrking utover de midler som allerede brukes av kommunene på frivillig grunnlag.

Det er i 2006 budsjettet med nær 80 mill kroner til vaktordninger for veterinærer. Departementet anser at det vil være nødvendig med en moderat økning for å få en ordning for klinisk veterinærvakt som oppleves som tilfredsstillende.

Det administrative ansvaret for å bidra til tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell og administrasjon av vaktordningen, vil gi en del administrative kostnader for kommunene. Mattilsynet blir fritatt fra dette ansvaret og anslår sine administrasjonskostnader til 0,5 mill kroner. Det tas sikte på at kommunens administrative kostnader skal kompenseres.

Regjeringen har ambisjoner om at alle nye oppgaver som pålegges kommunal sektor skal være fullfinansiert. Landbruks- og matdepartementet tar sikte på at både midlene til klinisk veterinærvakt og midler knyttet til ansvar for tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell skal

SAKSGANG:				
R.f.	Utvalg	Arkivsaksnr.	Møtedato	Utvalgssak
1	FORMANNSKAPET	06/00471-2	03.04.06	046/06

innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, evt. etter øremerking av tilskuddet i en overgangsperiode.

Vurdering:

Det har i de senere år vært en nedgang i antall bruk i drift. Antall husdyrbruk og dyretettheten i kommunene varierer. Den foreslåtte endringen av lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell vil føre til ulike tilbud til husdyrbrukerne som er avhengig av deres tjenester. Næringskommiteen Inst. S nr. 180: "Den kliniske veterinærvakten er samfunnets sikkerhetsnett for å sikre at det er tilgang på veterinærtjenester. For bønder er det helt grunnleggende at dyr kan få behandling innen rimelig tid og dermed unngå unødvendig lidelse." Den foreslåtte lovendring vil svekke dette sikkerhetsnettet og føre til flere usikkerhetsmomenter enn de landbruket allerede har å stri med.

Ansvar for tiltak mot smittsomme dyresykdommer og oppfølging av dyrevernsaker følger annet lovverk. Når det i denne forbindelse kan bli behov for dyrehelsepersonell, hvordan vil komandolinjene til de kommunale veterinærene være? Det er oppsiktsvekkende at Moderniseringsdepartementet hevder at Den norske veterinærforening har vetorett. Har det ikke vært ført forhandlinger mellom to parter?

Kommunen vil i prinsippet stå fritt til å vurdere hvilket nivå tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell skal være. Loven gir ikke noe pålegg om at den enkelte kommune skal sørge for en tilfredsstillende dyrehelsetjenester på egenhånd. Dette vil føre til ulik veterinærtilbud i landet. Dette på grunn av kommunestørrelse, kommuneøkonomi og ikke minst dyretetthet. En kan risikere at dyrehelsepersonell ikke etablerer seg i mindre kommuner. Det er i høringen pekt på at veterinærtjenesten kan være et interkommunalt samarbeid. Da får en større avstander på veger av ulik kvalitet alt etter årstidene. Dette vil etter hvert virke negativt på etablering i distriktene.

Regjeringen har en ambisjon om at alle nye oppgaver som pålegges kommunal sektor skal være fullfinansiert. Dette er en ambisjon og ikke en sikkerhet at den foreslåtte endring av loven blir fullfinansiert. Sagelvmø-utvalget viser til at kommunene allerede bruker 5-10 mill. kroner i støtte til veterinærtjenester. Departementet anser at det vil være nødvendig med en moderat økning.

Innstilling:

For å kunne profilere at norsk mat er trygg og sikker mat, er en avhengig av en enhetlig veterinærtjeneste i landet. På grunn av produksjonskostnadene og prisene på Norsk mat, er en avhengig av at kvaliteten kan garanteres. En svekkelse av veterinærtjenesten vil skape usikkerhet om denne kvaliteten.

Føreliggende høring om ansvaret for at det finnes en tilfredsstillende veterinærdekning overføres fra staten til kommunene synes uklar på flere punkter. I tillegg skapes det en usikkerhet om fullfinansiering av denne. Ved eventuell reform, må denne fullfinansieres. Husdyrbrukerne bør være sikret en tilfredsstillende veterinærtjeneste. Forbrukerne bør være trygg på at denne tjenesten ligger på et likt nivå i hele landet og at Norsk mat er sikker og trygg mat. En helhetlig veterinærtjeneste i hele landet bør veie tungt og fortsatt være et statlig ansvar.

Saltdal kommune går i mot de foreslåtte endringer av lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell. Denne tjenesten bør være et statlig ansvar for å sikre en helhetlig veterinærtjeneste i landet og en trygg matproduksjon.

Behandling i FORMANNSKAPET - 03.04.2006:

Enstemmig vedtak i FORMANNSKAPET - 03.04.2006:

For å kunne profilere at norsk mat er trygg og sikker mat, er en avhengig av en enhetlig veterinærtjeneste i landet. På grunn av produksjonskostnadene og prisene på Norsk mat, er en avhengig av at kvaliteten kan garanteres. En svekkelse av veterinærtjenesten vil skape usikkerhet om denne kvaliteten.

Foreliggende høring om ansvaret for at det finnes en tilfredsstillende veterinærdekning overføres fra staten til kommunene synes uklar på flere punkter. I tillegg skapes det en usikkerhet om fullfinansiering av denne. Ved eventuell reform, må denne fullfinansieres. Husdyrbrukerne bør være sikret en tilfredsstillende veterinærtjeneste. Forbrukerne bør være trygg på at denne tjenesten ligger på et likt nivå i hele landet og at Norsk mat er sikker og trygg mat. En helhetlig veterinærtjeneste i hele landet bør veie tungt og fortsatt være et statlig ansvar.

Saltdal kommune går i mot de foreslåtte endringer av lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell. Denne tjenesten bør være et statlig ansvar for å sikre en helhetlig veterinærtjeneste i landet og en trygg matproduksjon.